

VALGE RAAMAT kahesuguse kasutusega tehnoloogia alasele teadus- ja arendustegevusele antava toetuse tõhustamise poliitikavariantide kohta, COM(2024) 27

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 01.04.2024

KOKi esitamise tähtpäev 17.04.2024

VV esitamise tähtpäev 25.04.2024

Vastutav ministeerium: Haridus- ja Teadusministeerium;

Kaasvastutajad: Kaitseministeerium, Välisministeerium, Siseministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2);

Sisukokkuvõte

Eesmärk on käivitada avalik konsultatsioon uurimaks välja, kas praegused ELi rahastusprogrammid kahesuguse kasutusega (nii tsiviil- kui ka sõjalisel otstarbel) tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamiseks on endiselt asjakohased, arvestades praegusi geopoliitilisi ohtusid. Püütakse leida vastust küsimusele, kuidas parandada Euroopa tööstuses tsiviil- ja kaitsetehnoloogia integreeritust ja vastastikust täiendavust ning võimaldada tsiviilotstarbelise teadus- ja arendustegevusega loodud tehnoloogia kasutamist kaitsealastes rakendustes ja ka vastupidi.

ELi teadus- ja tehnoloogiaarenduse mitmeaastases raamprogrammis on tsiviilrakenduste ja kaitsealaste teadusuuringute toetamiseks **eraldi eriprogrammid** ning neile kehtivad **erinevad osalemisreeglid**, eelarve, rahastamiskõlblikkuse tingimused ja juhtimissüsteem, samas on seatud ka eesmärgiks vastastikune täiendavus, koostoime ja dubleerimise vältimine.

Raamprogrammi „**Euroopa horisont**“ **eriprogrammi** alusel saab toetada **üksnes tsiviilrakendustele** keskenduvald teadus- ja

arendustegevusprojekte, isegi kui neil oleks kasutuse potentsiaal ka kaitsevaldkonnas.

Kaitsevaldkonna teadus- ja arendustegevuse koostööprojekte, millega luua kaitserakendusi, rahastatakse **Euroopa Kaitsefondist**, mille raames kohaldatakse projekti tulemuste suhtes sageli ekspordikontrolli ja vajaduse korral salastatakse projekti rakendamise ajal sellega seotud teave. Samal ajal võib nendel projektidel olla ka asjakohaseid tsiviilrakendusi, kuid nende kahesugusest kasutamisevõimalusest tulenev strateegiline ja tundlik olemus nõuab suurema tähelepanu pööramist julgeolekunõuetele, mistõttu ELi rahastatavate algatuste suhtes tuleks järjepidevuse huvides kohaldada samu julgeolekunõudeid.

Konsultatsioonis pakutakse välja kolm poliitikavalikut:

- 1. Tegevuse jätkamine kehtiva raamistiku alusel.**
- 2. Lõpetada programmi „Euroopa Horisont“ jätkuprogrammi valitud osade puhul keskendumine eranditult tsiviilvaldkonna rakendustele.**
- 3. Luua kahesuguse kasutusega tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse jaoks spetsiaalne instrument.**

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? **Ei**

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)?
Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? **Ei**

Kaasamine

Kaasata kõik asjassepuutuvad sidusrühmad ja partnerid.